BATAYANG KURIKULUM SA EDUKASYON

(Pang-elementaryang Kasanayan sa Pagkatuto)

JUNE 2010

FILIPINO

BUREAU OF ELEMENTARY EDUCATION
Department of Education
Republic of the Philippines

FILIPINO

MITHIIN: ***Nagagamit ang Filipino sa mabisang pagtanggap ng mga impormasyon sa pakikinig, pagbasa at panonood, naipamamalas ang kahusayan sa pagpapahayag ng sarili sa pagsasalita at pagsulat upang makaangkop sa pang-araw-araw na sitwasyon ng pamumuhay at mabilis na pagbabagong nagaganap sa daigdig***

↑

Pagkatapos ng **IKAANIM na BAITANG**, ang mga mag-aaral ay nakauunawa sa mga napakinggang teksto at naililipat ang impormasyon tungo sa iba pang anyo ng pagpapahayag. Nagagamit ang iba't ibang pangungusap sa pagpapaliwanag, nakapagbibigay ng solusyon sa mga suliranin batay sa karanasan at mga natutuhang kaalaman sa anumang sitwasyon, nagagamit nang wasto ang mga sangguniang-aklat at iba pa. Nakasusulat ng talatang nagsasalaysay, naglalarawan, naglalahad, at nangangatwiran ayon sa mga isyu o paksang napapanahon, pictorial essay sa tulong ng mga ideya/talang binuo ng klase. Nakauunawa kung paano ginagamit ang mga pananda, mga larawan, mga tunog at iba pa sa visual media.

↑

Pagkatapos ng **IKALIMANG BAITANG**, ang mag-aaral ay nakapagbibigay ng sariling reaksyon, palagay o hinuha sa binasang teksto at nakapagbubuod ng napakinggan o binasang. Nagagamit ang iba't ibang bahagi ng pananalita, mga pangungusap, pahayag o usapan at sitwasyon. Nakagagamit ng diksyunaryo, thesaurus' at iba pang sanggunian sa paghahanap ng impormasyon at nakasusulat ng balita, biro, anekdota, patalastas, poster at sulatin na may 15-20 pangungusap. Nakauunawa sa gamit at kahulugan ng mga simbolo at mga larawan sa visual media.

↑

Pagkatapos ng **IKAAPAT na BAITANG**, ang mag-aaral ay nakapagpapahayag ng sariling ideya at kaisipan tungkol sa mga impormasyon/kuwentong narinig, nakapagbibigay ng reaksiyon at nakalalahok sa iba't-ibang talakayan, gumagamit ng matalinghagang salita at mga ekspresyong tuwiran at di-tuwiran. Napagsusunud-sunod ang mga ideya at sitwasyon, natutukoy ang mga pangyayaring nag-uugnay ng sanhi at bunga. Nagagamit ang mga bahagi ng pananalita sa pangungusap, pahayag, usapan at sitwasyon. Nakauunawa sa ibat ibang paraang ginagamit sa pagbibigay ng mensahe sa pamamagitan ng visual media.

↑

Pagkatapos ng **IKATLONG BAITANG**, ang mag-aaral ay nakauunawa at nasasagot ang mga tanong tungkol sa pinakinggang balita/ulat, naibibigay ang sariling palagay tungkol sa binasang teksto, naipaliliwanag ang kahulugan ng mga hiram na salita, mga babala at patalastas; nasasabi ang pagkakaiba ng opinyon at katotohanan. Nagagamit ang mga bahagi ng pananalita sa pangungusap, usapan at sitwasyon. Naisusulat ang mga idiniktang patalastas, anunsiyo, poster, liham at iba pang teksto. Nakauunawa sa ibat ibang mensaheng ipinahihiwatig sa pamamagitan ng visual media.

↑

Pagkatapos ng **IKALAWANG BAITANG**, ang mag-aaral ay nakapagsasabi ng pangunahing diwa ng kuwento o saknong ng tula. Nakababasa ng may wastong paglilipon ng salita. Nakapaglalarawan ng mga tao, bagay o pook nagagamit ang mga salitang-kilos sa mga pahayag at nakabubuo ng mga pangungusap ayon sa gamit. Nakasusulat nang kabit-kabit na mga titik na gumagamit ng wastong bantas. Nakagagamit ng ibat ibang estratehiya upang mahinuha ang nilalaman at kahulugan sa pamamagitan ng visual media.

↑

Pagkatapos ng **UNANG BAITANG**, ang mag-aaral ay inaasahang nabibigkas ang tunog ng mga titik ng alpabeto at mga simpleng salita. Nagagamit ang magagalang na pananalita at nakasusunod sa maikling panuto/direksyon. Nakababasa ng bagong salita, payak na pangungusap at maikling babasahin. Naisusulat ang sariling pangalan at mga payak na pangungusap nang maayos at may wastong bantas. Naibibigay ang pangunahing diwa o mensahe sa pamamagitan ng visual media, (graphic animation, comic books, television)

↑

A

A

Pamantayan 1 – Pakikinig

A. ***Kahandaan sa Pakikinig*** – pagkatapos ng ikatlong baitang, ang mga mag-aaral ay nakapagpapakita ng kasanayan sa pagsunod sa wastong pamantayan sa pakikinig upang maproseso nang mabuti ang mga ideyang napakinggan.
B. ***Mahusay na Pakikinig*** – pagkatapos ng ikaanim na baitang, naipamamalas ng mga mag-aaral ang kahusayan sa pakikinig upang ganap na maunawaan at maproseso ang diskurso o tekstong napakinggan
C. ***Mapanuring Pakikinig*** – pagkatapos ng ikaanim na baitang, nagagamit ng mga mag-aaral ang kasanayan sa pagsusuri ng mga tekstong napakinggan upang maitranscode ang mga ito tungo sa iba pang anyo ng pagpapahayag at nagagamit sa epektibong pakikipagtalastasan

Pamantayan 2 – Pagsasalita

A. ***Kaangkupan*** – pagkatapos ng ikaanim na baitang ang mga mag-aaral ay nakagagamit ng angkop na pananalita at ekspresyon sa iba't ibang sitwasyon
B. ***Pasalitang Diskurso*** – pagkatapos ng ikaanim na baitang ang mga mag-aaral ay nakapagpapamalas ng paggamit ng wika sa pasalitang diskurso
C. ***Kawastuhan*** – pagkatapos ng ikaanim na baitang ang mga mag-aaral ay nakapagpapakita ng kasanayan sa paggamit ng wika pasalita o pasulat man nang may wastong pagbabalarila
D. ***Makabuluhang Pagpapahayag*** – pagkatapos ng ikaanim na baitang ang mga mag-aaral ay nakagagamit ng kasanayan sa makabuluhang pagpapahayag ng karanasan, damdamin, opinyon, paniniwala at kaisipan sa iba.

Pamantayan 3 – Pagbasa

A. ***Kahandaan sa Pagbasa*** – pagkatapos ng unang baitang ang mga mag-aaral ay nakapagpapamalas ng kahandaan sa pagbasa
B. ***Panimulang Pagbasa*** – pagkatapos ng ikatlong baitang ang mga mag-aaral ay nakababasa ng mga pangungusap at maiikling talata nang may wastong paglilipon ng mga salita
C. ***Talasalitaan*** – pagkatapos ng ikaanim na baitang ang mga mag-aaral ay nakapagpapamalas ng kasanayan sa pagbibigay kahulugan ng mga salita at magagamit ang mga ito sa paglalahad ng mga angkop at makabuluhang konteksto.
D. ***Pang-unawa*** – pagkatapos ng ikaanim na baitang ang mga mag-aaral ay nagkakaroon ng malawak na pang-unawa sa tekstong binasa at magagamit ito upang maunawaan ang sarili, ibang tao, daigdig sa tulong ng mga tekstong literari at eksposisyon.

Pamantayan 4 – Pagsulat

A. ***Kahandaan sa Pagsulat*** – pagkatapos ng ikatlong baitang ang mga mag-aaral ay nakasusulat nang maayos at malinaw nang palimbag at kabit-kabit gamit ang wastong bantas
B. ***Panimulang Pagsulat*** – pagkatapos ng ikatlong baitang ang mga mag-aaral ay nakasusulat nang maayos at malinaw ng iba't ibang diskurso
C. ***Maunlad na Pagsulat*** – pagkatapos ng ikaanim na baitang ang mga mag-aaral ay nagagawang mailahad ang kanilang malayang ideya sa pormal o di-pormal na komposisyon para matugunan ang kanilang layunin sa pagsulat

Pamantayan 5 – Panonood

Nagagamit ang mga kasanayan at mga pamamaraan sa panonood upang maunawaan at mabigyang-kahulugan ang visual media.

FILIPINO

Unang Baitang

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Panonood	Uri ng Teksto
1.	Nagagaya ang napakingang huni/tunog ng mga hayop	Nagagamit ang magalang na pagbati sa umaga/tanghali/ hapon/gabi	Nakababasa nang may wastong galaw/hagod ng mata mula sa kaliwa-pakanan, itaas/pababa Nakababasa nang may katamtamang lakas ng boses, wasto at maliwanag na bigkas ng mga salita	Nakasusunod sa mga pamantayan sa pagsulat e.g. pag-upo, paghawak ng lapis, posisyon ng katawan, atbp. Naisasagawa ang maayos at wastong paraan ng pagsulat	Nakapanonood ng larawan ng isang batang nagsusulat na ipinakikita ang wastong pag-upo, paghawak ng lapis, posisyon ng katawan, atbp.	Usapan, kuwento
2.	Naiuugnay ang tunog/huni sa gumagawa nito	Nagagamit ang magagalang na pananalitang po/opo, hindi po sa pakikipag-usap sa nakatatanda	Nasasabi ang pagkakatulad/ pagkakaiba ng mga bagay/ larawan ayon sa hugis	Nababakat ang sariling pangalan mula sa modelo	Nakapanonood ng mga larawang nagpapakita ng paggalang sa mga nakatatanda	Usapan, kuwento
3.	Nasasabi ang uri ng tunog/huni na narinig Hal. malakas, mahina	Nagagamit ang magagalang na pananalita sa paghingi ng pahintulot sa loob at labas ng paaralan	Napag-uuri-uri ang magkakatulad na bagay ayon sa kulay, hugis, laki	Napagdudugtung-dugtong ang putul-putol na guhit sa tulong ng daliri, tsok, krayola at lapis	Nakapagmamasid sa mga batang magalang na humihingi ng pahintulot sa pagpasok at paglabas ng silid-aralan/paaralan	Kuwento, tula, tugma, awit
4.	Natutukoy at nabibigkas ang wastong tunog ng bawat titik ng alpabetong Filipino – b, m, p, a, d, t, k, c, g, e, n, h, s, j, l	Nagagamit ang magalang na pananalita sa pasasalamat sa loob at labas ng paaralan	Natutukoy ang kulang/labis sa grupo ng mga bagay	Natutunton at nasisipi ang mga batayang guhit – tuwid, pahiga, pahalang	Nakapanonood sa pagbakat at pagsipi ng mga batayang guhit – tuwid, pahiga, pahalang	Usapan, tugma
5.	Naiuugnay ang tunog sa titik – f, v, z, o, l, r, w, y, x, u, ng, g, ñ	Nagagamit ang magagalang na pananalita sa paghingi ng paumanhin sa lahat ng pagkakataon	Nasasabi ang pagkakatulad/ pagkakaiba ng mga titik ayon sa anyo at hugis	Natutunton at nasisipi ang mga batayang guhit nang pahilig, kurbang pakaliwa/pakanan	Nakapanonood sa pagsipi ng mga batayang guhit na pahilig, kurbang pakaliwa/pakanan	Usapan, komik istrip
6.	Natutukoy ang tunog at ang kaugnay na titik nito sa alpabeto	Natutukoy ang salitang ngalan ng tao, bagay, hayop at pook	Nababasa ang mga titik ng alpabeto. Naiuugnay ang bawat tunog sa titik na	Nakasusulat ng guhit na kurbang paitaas	Nakapanonood ng mga larawang nagpapakita ng tao, bagay, hayop at pook na binanggit sa kuwento (alamat o pabula)	Kuwento, (alamat o pabula)

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Panonood	Uri ng Teksto
			kumakatawan dito			
7.	Natutukoy ang unang tunog ng mga salitang napakinggan	Napag-uuri-uri kung ang salita ay ngalan ng tao, hayop, bagay at pook	Napipili ang mga bagay na magkakaugnay	Nakasusulat ng guhit na kurbang paibaba	Nakapanonood sa mga batang pumipili ng mga bagay na magkakaugnay	Bugtong, pahulaan
8.	Natutukoy ang huling tunog ng mga salitang napakinggan	Nagagamit ang <u>at</u> bilang salitang pang-ugnay ng dalawang ngalan ng tao, bagay, hayop o pook	Napagsusunud-sunod nang wasto ang mga titik ayon sa alpabeto	Nakababakat ng mga hugis ng mga titik ng alpabeto	Nakapanonood sa mga batang nagbabakat ng mga hugis ng mga titik ng alpabeto	Usapan
9.	Nasasabi kung ang huling tunog ng salita ay patinig na a, e, i, o, u	Nagagamit nang wasto sa pangungusap ang ngalan ng tao, bagay, hayop at pook	Nakabubuo ng pantig/salita sa pagsasama-sama ng patinig/katinig	Nakaguguhit ng mga stick figure	Nakapanonood sa pagguhit ng mga "stick figures"	Kuwento
10.	Natutukoy kung ang huling tunog ng salita ay katinig sa tulong ng mga bagay/larawan	Nasasabi ang ngalan ng araw at buwan	Nakababasa ng bagong salita sa tulong ng tunay na bagay, larawan, hugis/ anyo ng salita	Naisusulat nang palimbag ang malalaking titik ng alpabeto - mga letrang may tuwid na guhit I, E, F, L, H, T	Nakapagmamasid sa mga batang umaawit o nagsisikilos ng mga tugma/tula	Awit, tula, ulat
11.	Nasasabi kung saan ang posisyon sa salita ang tunog ng katinig na napakinggan (unahan, midyal, pinal)	Nagagamit ang panandang <u>ang</u>/<u>ang mga</u> sa pagtukoy sa ngalan ng tao, hayop, pook at bagay	Natutukoy ang mga titik na nasa inisyal/midyal/pinal ng pantig/salita	Naisusulat nang palimbag ang malalaking titik ng alpabeto - mga letrang may kumbinasyon ng tuwid at pahilis na guhit V, N, X, M, W, Y, Ñ	Nakapanonood sa pagsulat nang palimbag ng malalaking titik ng alpabeto na may kumbinasyon ng tuwid at pahilis na guhit	Balita, lathalain,
12.	Nasasabi ang mga tunog na katinig at patinig na pinagsama sa napakinggang pantig o salita	Nagagamit ang panandang <u>si</u>/<u>sina</u> sa pagtukoy sa ngalan ng tao	Nakabubuo ng mga salita sa pagsasama-sama ng pantig	Naisusulat nang palimbag ang malalaking titik ng alpabeto - kumbinasyon ng tuwid at pakurbang guhit B, D, G, P, R	Nakapanonood sa pagsulat nang palimbag ng malalaking titik ng alpabeto na may kumbinasyon ng tuwid at pakurbang guhit	Usapan, kuwento

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Panonood	Uri ng Teksto
13.	Natutukoy ang mga salitang magkakasintunog sa tugma/tula na napakinggan	Nagagamit nang mabisa ang ako, ikaw, siya, kami, tayo, kayo at sila	Nababasa ang magkakatulad na salita sa pangkat	Naisusulat nang palimbag ang maliliit na titik ng alpabeto - may pailalim na kurba u, w, i - may paibabaw na kurba a, m, n, x	Nakapagmamasid sa pagsulat nang palimbag ng maliliit na titik ng alpabeto na may pailalim/paibabaw na kurba	Tugma, tula
14.	Nabibigkas ang magkakasintunog na salita tugma/tulang napakinggan	Nagagamit sa pangungusap o usapan ang ako, ikaw, siya, kami, kayo, sila	Nababasa ang naiibang salita sa pangkat	Naisusulat nang palimbag ang mga pabilog , may silong mga titik Cc, Oo, Qq, Jj, Ss, at e	Nakapagmamasid sa pagsulat nang palimbag ang mga pabilog, may silong mga titik	Tugma, tula
15.	Natutukoy ang salitang naiiba ang tunog sa pangkat	Nagagamit ang mga salitang ito, iyan at iyon sa pagtukoy ng mga bagay o hayop	Nakababasa ng mga salita/parirala/ pangungusap	Naisusulat ang titik na makikita sa simula, gitna o hulihan ng salita	Nakapanonood sa mga larawan ng mga bagay na ang ngalan ay naiiba ang tunog sa pangkat	Usapan, komik istrip
16.	Nasasabi ang katangian ng tauhan mula sa kuwentong napakinggan	Nagagamit ang mga salitang naglalarawan ng tao, hayop, bagay at pook	Nasasabi ang mga katangian ng mga tauhan	Naisusulat nang palimbag ang malalaki at maliliit na titik ng alpabeto	Nakapanonood sa mga larawang nagpapakita ng mga katangian ng tauhan sa kuwento/kuwentong bayan	Kuwento (alamat, pabula)
17.	Napaghahambing ang mga tauhan mula sa kuwentong narinig	Nasasabi ang mga salitang naglalarawan ng dami at bilang ng mga bagay o tao	Naibibigay ang katangian ng tauhan ayon sa ginawa nito	Naisusulat nang palimbag ang sariling pangalan	Nakapanonood sa mga larawang nagpapakita sa katangian ng tauhan sa kuwento/kuwentong bayan ayon sa ginawa nito	Kuwento (kuwentong bayan)
18.	Nailalarawan ang mga bagay ayon sa kulay at hugis batay sa narinig na impormasyon	Nasasabi ang mga salitang naglalarawan ng hugis at kulay ng mga bagay	Nahahanap ang mga detalye na sumasagot sa mga tanong na sino, ano, saan	Naisusulat ang pantig o salitang binasa	Nakapag-aaral sa mga larawan upang mahanap ang mga detalye na sumasagot sa mga tanong na sino, ano, saan	Kuwento
19.	Nakasusunod sa maikling panutong narinig	Natutukoy ang mga salitang nagsasaad ng kilos sa tulong ng larawan/sitwasyon	Nakasusunod sa panutong nakalimbag	Naisusulat nang maayos ang mga salitang naglalarawan	Nakapanonood sa mga larawan upang matukoy ang mga salitang nagsasaad ng kilos	Panuto sa mga gawain Hal. menu, laro

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Panonood	Uri ng Teksto
20.	Nakasusunod sa hakbang ayon sa panutong narinig	Natutukoy sa pangungusap ang mga salitang nagsasaad ng kilos	Napagsusunud-sunod ang mga hakbang sa isang gawain o panuto	Naisusulat nang maayos ang mga salita at pariralang nagsasabi ng laki at kulay	Nakapagmamasid sa mga larawan upang mapagsunud-sunod ang mga hakbang sa isang gawain o panuto	Panuto
21.	Nauulit ang usapan ng mga tauhan sa kuwentong narinig	Nagagamit sa pangungusap o usapan ang mga salitang kilos	Natutukoy ang mga sagot sa mga tanong na literal sa binasa	Naisusulat nang maaayos ang mga salitang nagsasabi ng dami o bilang	Nakapagmamasid sa mga larawan upang matukoy ang mga sagot na literal sa binasa	Kuwento
22.	Nauulit ang mahahalagang pangyayari mula sa kuwentong narinig Naibibigay ang angkop na pamagat sa narinig na talata o kuwento	Nasasabi ang mga salitang tumutukoy sa pook/lugar na pinangyarihan ng kilos	Nakapagbibigay ng angkop na pamagat ng larawan/kuwento	Nagagamit ang malalaking titik sa simula ng pangalan ng tao at lugar;	Nakapagmamasid sa mga larawan upang masabi ang mga salitang tumutukoy sa pook/lugar na pinangyarihan ng kilos	Kuwento
23.	Naibibigay ang mga impormasyon sa balitang napakinggan	Natutukoy ang mga salitang nagsasaad ng panahon	Nasasabi ang diwang nakapaloob sa larawan/pangungusap	Nagagamit ang malaking titik sa simula ng pangungusap o panuto	Nakapanonood ng mga “video clips”/larawan upang matukoy ang mga salitang nagsasaad ng panahon	Balita
24.	Nasasagot ang mga tanong tungkol sa napakinggang (batay sa narinig na teksto) - tugma - tula - awit - alamat - kuwento	Nakikilala na ang mga ngalan ng araw at buwan ay nagsasabi ng panahon	Nahahanap ang mga detalye na sumasagot sa mga tanong na <u>kailan</u> at <u>bakit</u>	Nagagamit ang malaking titik sa simula ng pangalan ng mga araw	Nakapagmamasid sa mga larawan upang mahanap ang mga detalye na sumasagot sa mga tanong na <u>kailan</u> at <u>bakit</u>	Tugma, tula, awit, kuwento
25.	Naibibigay ang paksa ng narinig na (batay sa ginamit na teksto) - tugma - tula - awit - alamat - kuwento	Natutukoy kung ang lipon ng salita ay pangungusap o di-pangungusap	Napagsusunud-sunod ang mga pangyayari sa kuwento sa tulong ng larawan	Nagagamit ang malaking titik sa simula ng pangalan ng mga buwan	Nakatitingin sa mga larawan upang mapagsunud-sunod ang mga pangyayari sa kuwento	Tugma, tula, awit, kuwento

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Panonood	Uri ng Teksto
26.	Natutukoy ang sanhi at bunga ng mga pangyayaring narinig	Nakabubuo ng mga payak na pangungusap	Napagsusunud-sunod ang mga pangyayari sa kuwento sa tulong ng mga pamatnubay na tanong	Naisusulat nang maayos ang a. pangalan, paaralan, baitang b. tirahan – barangay, bayan, lungsod, lalawigan	Nakapagmamasid sa mga larawan upang matukoy ang sanhi at bunga	Kuwento, balita
27.	Naibibigay ang sariling pahayag batay sa narinig na sitwasyon o pangyayari	Nasasabi kung ang pangungusap ay nasa karaniwan o kabalikang ayos	Naibibigay ang sariling palagay o hula sa mga piling sitwasyon ng kwentong binasa	Naisusulat nang maayos ang mga salitang naglalarawan	Nakapagmamasid sa mga larawan upang makapagbigay ng sariling palagay o hula sa mga piling sitwasyon ng kuwentong binasa	Ulat, balita
28.	Naibibigay ang sariling karanasan kaugnay ng narinig na kuwento	Nakabubuo ng mga pangungusap na patanong	Naibibigay ang paksa ng tula/kwento at iba pa.	Nakasusulat ng mga parirala at pangungusap na may pang-ugnay na <u>at</u> Nakasusulat nang padikta ng mga salita, parirala at payak na pangungusap	Nakapag-aaral ng mga larawan upang makabuo ng mga pangungusap na patanong	Kuwento
29.	Naibibigay ang mga kaisipan mula sa narinig na teksto	Nakabubuo ng mga pangungusap na pautos/pakiusap	Naibibigay ang mga kaisipan na inihahatid ng binasang teksto	Nakasusulat nang padikta ng mga salita, parirala at payak na pangungusap	Nakapag-aaral ng mga larawan upang makabuo ng mga pangungusap na pautos/pakiusap	Sanaysay, tula, kuwento
30.	Naibibigay ang wakas ng narinig na kuwento	Nakabubuo ng mga pangungusap na padamdam	Nahihinuha ang maaaring angkop na wakas sa larawan/kuwento atbp.	Nakasisipi ng mga linya ng tula o tugma at ng talatang may 2-3 pangungusap	Nakapag-aaral ng mga larawan upang makabuo ng mga pangungusap na padamdam Nakapagmamasid sa mga larawan upang mahinuha ang maaaring angkop na wakas ng kuwento, atbp.	Kuwento
31.	Naibibigay ang sarili at bunga ng mga pangyayaring narinig	Nagagamit ang mga uri ng pangungusap sa usapan at mga sitwasyon	Napag-uugnay ang sanhi at bunga sa mga pangyayaring pansarili	Nagagamit ang malalaking titik at bantas na tuldok sa pagsulat ng mga pangungusap na pasalaysay	Nakapanonood ng mga “video clips” ng iba’t ibang sitwasyon/usapan upang mapag-ugnay ang sanhi at bunga sa mga pangyayari	Kuwento

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Panonood	Uri ng Teksto
				- pautos/pakiusap		
32.	Naiuugnay ang sariling karanasan sa narinig na pangyayari o kuwento	Nagagamit ang mga uri ng pangungusap sa pagsasalaysay ng karanasan	Naiuugnay ang binasa sa sariling karanasan	Nagagamit ang malalaking titik at bantas na pananong sa pagsulat ng pangungusap na patanong.	Nakapag-aaral ng mga larawan upang maiugnay ang binasa sa sariling karanasan Nakapagmamasid sa paggamit ng malalaking titik at bantas na pananong sa pagsulat ng pangungusap na patanong	Kuwento
33.				Nagagamit ang malalaking titik at bantas na padamdam sa pagsulat ng mga pangungusap na padamdam	Nakapagmamasid sa paggamit ng malalaking titik at bantas na padamdam sa pagsulat ng mga pangungusap na padamdam	
34.				Nakasusulat ng mga pangungusap na walang <u>ay</u> at may <u>ay</u>	Nakapanonood ng mga larawan upang makasulat ng mga pangungusap na walang <u>ay</u> at may <u>ay</u>	
35				Nakasusulat ng mga payak na panuto	Nakapag-aaral ng mga larawan upang makasulat ng mga payak na panuto	
36				Nakasusulat ng maikling talata nang maayos at may wastong palugit tungkol sa sarili, pamilya at tahanan	Nakapanonood ng “video clips” ng iba’t ibang mag-anak at tahanan upang makasulat ng maikling talata nang maayos at may wastong palugit tungkol sa sarili, pamilya at tahanan	
37				Nakasusulat ng payak na liham pangkaibigan	Nakapanonood ng “video clips” upang makasulat ng payak na liham pangkaibigan	

* Ang mga kasanayan ay maaring ulitin ayon sa tekstong gagamitin.

FILIPINO

Ikalawang Baitang

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Panonood	Uri ng Teksto
1.	Natutukoy ang iba't ibang huni/ingay na ginagawa ng mga hayop	Nagagamit ang magagalang na pananalita sa pagpapakilala/ pagtanggap ng panauhin Sino po sila? Tuloy po kayo. Umupo po kayo.	Nakababasa nang may wastong paglilipon ng salita Nasasagot ang mga tanong tungkol sa detalye ng binasa	Naisasagawa ang maayos na paghawak ng lapis sa pagsulat Naisasagawa ang maayos na pag-upo sa pagsulat at malinis na paraan ng pagsulat	Nakapanonood ng larawang nagpapakita nang maayos na pagtanggap ng panauhin.	Usapan, kuwento
2.	Natutukoy ang iba't ibang tunog ng mga sasakyan	Nagagamit ang magagalang na pananalita sa paghingi ng pahintulot Hal. Maaari po bang______. Makikiraan po.	Nakababasa ng mga bagong salita sa unang kita Nasasagot ang mga tanong na Bakit, Paano	Nakasisipi ng pangungusap na may wastong anyo at hugis ng titik	Nakapanonood ng mga larawan ng iba't ibang uri ng sasakyan.	Usapan, kuwento
3.	Naiuugnay ang tunog na napakinggan sa instrumentong pinagmulan ng tunog	Nagagamit ang magagalang na pantawag sa tao Hal. Mang, Aling, Dr.,G.	Nababasa ang mga nakalimbag na ngalan ng tao, pook Hal. bayani-Jose Rizal parke-Rizal Park Napagsusunud-sunod ang mga pangyayari sa tulong ng mga pamatnubay na tanong	Naisusulat nang pantay-pantay sa guhit ang mga titik ng salita/ pangungusap	Nakapanonood ng mga larawan ng iba't ibang instrumentong pang musika	Kuwento
4.	Natutukoy ang mga salitang magkapareho ang tunog sa unahan	Nagagamit ang ang/ang mga bilang pananda para sa bagay, hayop o pook	Nababasa ang bagong salita sa tulong ng larawan o tunay na bagay Naisasaayos ang mga pangyayari sa kuwento ayon sa wastong pagkakasunud-sunod	Naisusulat nang palimbag ang mga pangungusap nang may wastong pagitan ang mga titik/salita	Nakapagmamasid ng mga larawan ng bagay, hayop o pook	Tula, tugma

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Panonood	Uri ng Teksto
5.	Natutukoy ang mga salitang magkapareho ang tunog sa hulihan	Nagagamit ang si/sina bilang pananda sa tangi/karaniwang ngalan ng tao	Nababasa ang mga salitang may kambal-katinig Hal. kl-klase gr-grupo Nasasabi ang pangunahing diwang isinasaad ng kuwento	Nagagamit ang malalaking titik sa simula ng mga salitang pantawag sa tao Hal. Gng. G.	Nakapagmamasid ng mga larawan ng mga tao	Tula, tugma
6.	Natutukoy ang mga salitang magkatugma mula sa tula o tugmang narinig	Naibibigay ang angkop na pangngalang tao, bagay, hayop, o pook ayon sa larawan o sitwasyon	Nababasa ang mga salitang may diptonggo ay, oy ey, uy aw, iw Nasasagot ang mga tanong mula sa binasang tula	Nakagagawa ng pataas-pababang guhit (push and pull)	Nakapagmamasid ng mga larawan ng tao, bagay, hayop o pook sa isang pamayanan	Tula, tugma
7.	Natutukoy ang naiibang salitang narinig	Natutukoy ang tanging ngalan ng tao, bagay, hayop, pook (pangngalang pantangi)	Natutukoy ang magkatulad na pantig sa dalawa o higit pang salita Hal. mang<u>ga</u>, <u>ga</u>mot, Pang<u>ga</u>tong Nasasabi ang damdamin ng tauhan sa kuwento	Nakagagawa ng pataas na ikot (in-direct oval) at pababang ikot (direct oval)	Nakapagmamasid ng pagsulat ng pataas na ikot at pababang ikot	Kuwento
8.	Nakasusunod sa maikling panutong napakinggan	Natutukoy ang karaniwang ngalan ng tao, bagay, hayop, pook (pangngalang pambalana)	Nakapagpapalit ng pantig upang makabuo ng bagong salita Hal. <u>pa</u>nga-<u>bu</u>nga Nakasusunod nang wasto sa panutong nakasulat	Nagagamit ang malaking titik sa simula ng tanging ngalan ng tao, bagay, hayop, o pook	Nakapagmamasid ng power point presentation ng pagpapalit ng pantig upang makabuo ng bagong salita	Kuwento

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Panonood	Uri ng Teksto
9.	Nasasabi ang mahalagang impormasyong narinig	Nagagamit ang mga pangngalang pambabae, panlalaki, o walang kasarian	Napagsusunud-sunod ang mga salita ayon sa alpabeto (unang titik) Naibibigay ang mahahalagang detalye sa balita	Naisusulat nang kabit-kabit ang mga titik ng alpabeto na may pailalim na kurba Hal. u, w, i	Nakapagmamasid sa aktuwal na pagsulat ng kabit-kabit ng mga titik ng alpabeto na may pailalim na kurba	Kuwento, balita
10.	Nasasabi ang pangunahing diwa na inihahatid ng tulang napakinggan	Natutukoy sa pangungusap ang mga salitang panghalili sa pangngalan	Nababasa ang mga salita, parirala o pangungusap na nababasa sa batayang aklat, pantulong na aklat, atbp. Naibibigay ang pangunahing diwa na inihahatid ng tula	Naisusulat nang kabit-kabit ang mga titik ng alpabeto na may paibabaw na kurba Hal. a, m, n, x	Nakapanonood ng mga larawang makatutulong sa pagtukoy sa pangunahing diwa ng bawat saknong ng tula	Sanaysay
11.	Nasasabi ang kaisipan o ideya na inihahatid ng bawat saknong ng tulang narinig	Nagagamit nang wasto ang mga salitang panghalili sa pangalan ng tao Hal. ako, ikaw, siya, kami, kayo, sila	Natutukoy ang maikling salita sa loob ng isang mahabang salita Naibibigay ang mga kaisipan na inilahad sa bawat saknong ng tula	Naisusulat ang mga maliliit na titik ng alpabeto na may paikot na kurba Hal. l, h, k	Nakapagmamasid sa aktuwal na pagsulat ng maliliit na titik ng alpabeto na may paikot na kurba	Kuwento, ulat
12.	Naibibigay ang angkop na pamagat ng narinig na babasahin	Nagagamit nang wasto ang mga salitang panghalili sa pangalan ng bagay/hayop Hal. ito, iyan, iyon	Napipili ang mga salitang bumubuo ng salitang-tambalan sa binasa Hal. bungangkahoy bunga, kahoy Nakapagbibigay ng angkop na pamagat sa binasa	Naisusulat nang kabit-kabit ang mga maliliit na titik ng alpabeto na may buntot Hal. j, g, f	Nakapanonood ng mga larawan ng mga salitang mabubuong salitang - tambalan	Kuwento, balita, lathalain
13.	Nasasabi ang paksa ng talatang narinig	Nagagamit nang wasto ang mga salitang panghalili sa pangalan ng pook/lugar Hal. dito, diyan, doon	Nakapagbibigay ng mga salitang pareho ang kahulugan Hal. masaya-maligaya Natutukoy ang paksang pangungusap ng talata	Naisusulat nang kabit-kabit ang maliliit na titik ng alpabeto na may dalawang kurba Hal. a, g, s	Nakapagmamasid ng mga larawang nagpapahiwatig bilang paksa ng talata	Kuwento

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Panonood	Uri ng Teksto
14.	Nasasabi ang magiging sanhi o bunga ng mga pangyayaring narinig	Nagagamit nang wasto ang mga salitang ginagamit sa pagtatanong; ano, sino, bakit, kailan	Nakapagbibigay ng mga salitang magkasalungat ang kahulugan Hal. mahirap, madali Natutukoy ang sanhi o bunga ng mga pangyayari	Naisusulat nang kabit-kabit ang malalaking titik ng alpabeto na may kurba B, C, D, G, P, O	Nakapanonood ng mga larawan na nagpapakita ng sanhi at naging bunga ng pangyayari	Kuwento
15.	Naibibigay ang hula o palagay sa narinig na pangyayari	Natutukoy ang mga salitang naglalarawan ng katangian ng tao, hayop, bagay, pook	Napipili ang mga salitang magkakaugnay Nakapagbibigay ng sanhi o bunga ng mga pangyayari	Naisusulat nang kabit-kabit ang malalaking titik ng alpabeto M, N	Nakapagmamasid ng mga larawan na nagpapakita ng mga katangian ng tao	Lathalain (character sketch)
16.	Nasasabi ang mga katangian ng mga tauhan ayon sa narinig na kuwento	Nagagamit nang wasto sa pangungusap ang mga salitang naglalarawan ng kulay ng mga bagay	Napapangkat-pangkat ang mga salitang magkakaugnay Nakapaglalarawan ng tauhan batay sa ginawa o kilos	Naisusulat nang kabit-kabit ang malalaking titik ng alpabeto T, J, I	Nakapagmamasid ng mga larawan ng mga bagay na may iba't ibang kulay	Lathalain, usapan
17.	Naibibigay ang katangian ng tauhan batay sa sinabi ng mga ito	Nagagamit nang wasto sa pangungusap ang mga salitang naglalarawan ng hugis at laki ng mga bagay	Nabibigyang kahulugan ang sinabi ng tauhan sa kuwento	Naisusulat nang kabit-kabit ang malalaking titik ng alpabeto H, E	Nakapagmamasid ng mga bagay na may iba't ibang hugis at laki	Kuwento
18.	Nasasabi ang damdamin ng tauhan batay sa narinig na sitwasyon o usapan	Nagagamit nang wasto sa pangungusap ang mga salitang naglalarawan ng bilang o dami ng mga bagay	Naibibigay at nailalarawan ang tagpuan ng kuwento • pinangyarihan • panahon	Naisusulat nang kabit-kabit ang malalaking titik ng alpabeto J, Y, Z, A	Nakapagmamasid ng mga bagay na nagpapakita ng bilang o dami	Kuwento, alamat
19.	Naisasalaysay na muli ang kuwentong napakinggan	Nagagamit sa pangungusap ang mga salitang naglalarawan ng katangian ng tao, hayop, bagay o pook	Naibibigay sa lima o higit pang pangungusap ang buod ng kuwento		Nakapanonood ng mga CD's na naglalarawan ng katangian ng mga tao, bagay o pook	Kuwento

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Panonood	Uri ng Teksto
20.	Nakapagbibigay ng angkop na wakas sa narinig na kuwento o pangyayari	Napaghahambing ang katangian ng tao, hayop, bagay o pook	Nakapagbibigay ng angkop na wakas sa binasang kuwento	Naisusulat nang kabit-kabit ang iba pang malalaking titik ng alpabeto L, T, E	Nakapanonood ng mga larawan na maaaring maging angkop na pang wakas sa kwento	Kuwento
21.	Nasasagot ang mga tanong tungkol sa detalye ng teksto na narinig Nasasabi ang pangunahing diwa ng tekstong napakinggan	Naibibigay ang angkop na salitang kilos para sa larawan o sa sitwasyon	Naitatala ang mahahalagang impormasyong nabasa	Naisusulat nang kabit-kabit ang iba pang malalaking titik ng alpabeto U, V, W	Nakapagmamasid ng mga larawan ng hayop/tao na nagpapakita ng kilos	Usapan
22.	Nakagagawa ng mapa ng direksyong napakinggan	Natutukoy ang mga salitang kilos na ipinahihiwatig ng kilos o galaw	Nasasagot ang mga tanong batay sa mapa o grap	Naisusulat nang maayos ang iba pang titik ng alpabeto Hal. S, R, K	Nakapagmamasid ng isang mapa ng paaralan, pamayanan	Mapa, grap, tsart
23.		Natutukoy ang salitang kilos sa pangungusap		Nakasisipi nang maayos ng mga salita, parirala na nakasulat nang kabit-kabit	Nakapagmamasid ng mga larawan na nagpapahiwatig sa salitang kilos sa bawat pangungusap	Kuwento
24.		Nakapagbibigay ng pangungusap na nagsasabi ng kilos na ipinakikita sa larawan o ginagawa		Naisusulat nang kabit-kabit ang mga salitang naglalarawan	Nakapanonood ng aktuwal na pagsulat nang kabit-kabit sa mga salitang naglalarawan	Kuwento, sanaysay
25.		Nagagamit sa pangungusap ang mga salitang kilos		Naisusulat nang kabit-kabit ang mga maikling panuto	Nakapanonood ng aktuwal na pagsulat nang kabit-kabit ng mga maikling panuto	Kuwento
26.		Nagagamit sa pangungusap ang mga ngalan ng araw at buwan bilang pang-abay		Naisusulat nang wasto ang mga pamagat	Nakapanonood ng aktuwal na pagsulat ng pamagat ng kwento	Kuwento

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Panonood	Uri ng Teksto
27.		Nagagamit ang mga pang-abay na naglalarawan ng lugar sa pangungusap o usapan		Nagagamit nang wasto ang tuldok sa hulihan ng mga salitang dinaglat Hal. Bb. G. Gng.	Nakapanonood ng mga larawan ng lugar na angkop sa pag-aaral ng mga pang-abay	Liham pangkaibigan
28.		Nagagamit ang mga pang-abay na naglalarawan ng panahon sa pangungusap o usapan Nagagamit ang mga pariralang pang-abay sa pangungusap		Naisusulat nang kabit-kabit ang mga ngalan ng araw at buwan	Nakapanonood ng mga larawan ng panahon na angkop sa paglinang ng aralin tungkol sa pang-abay	Kuwento
29.		Nagagamit ang mga katagang pang-ugnay ng mga salita sa pangungusap -at -ay		Naisusulat nang kabit-kabit ang mga pang-abay na naglalarawan ng lugar	Nakapanonood ng aktuwal na pagsulat nang kabit-kabit sa mga pang-abay na naglalarawan ng lugar	Kuwento
30.		Nagagamit ang <u>na</u> at <u>ng</u> bilang pang-angkop sa pangungusap		Naisusulat nang kabit-kabit ang mga pang-abay na naglalarawan ng panahon	Nakapanonood ng aktuwal na pagsulat nang kabit-kabit sa mga pang-abay na naglalarawan ng panahon	Sanaysay
31.		Nakikilala at nakapagbibigay ng halimbawa ng pangungusap na pasalaysay		Naisusulat nang kabit-kabit ang mga pariralang pang-abay	Nakapanonood ng larawan (Halimbawa: Pista sa Pamayanan)	
32.		Nakikilala at nakapagbibigay ng halimbawa ng mga pangungusap na patanong		Naisusulat nang kabit-kabit ang mga parirala at pangungusap na may pang-ugnay na at at ay	Nakapanonood ng mga larawan (Hal. Aking Kaarawan) na makatutulong sa pagbuo ng pangungusap na patanong	Usapan
33.		Nakapagpapalit ng mga pangungusap na pasalaysay patungo sa patanong at vice versa		Naisusulat nang kabit-kabit ang mga pangungusap na may pang-angkop na na at ng	Nakapanonood ng mga larawan (Hal. Sa Paaralan) na makatutulong sa pagpapalit ng mga pangungusap	Lathalain

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Panonood	Uri ng Teksto
34.		Nakikilala at nakapagbibigay ng mga pangungusap na pautos o pakiusap		Nagagamit ang malaking titik at tuldok sa pagsulat ng pangungusap na pasalaysay	Nakapanonood ng aktuwal na pagsulat nang malaking titik at wastong paggamit ng tuldok sa pangungusap na pasalaysay	Usapan
35.		Nakikilala at nakapagbibigay ng halimbawa ng mga pangungusap na padamdam		Nagagamit ang malaking titik at bantas na pananong sa pagsulat ng pangungusap na patanong	Nakapanonood ng mga larawan na nakatutulong sa pagbibigay ng mga pangungusap na padamdam	Kuwento
36.		Nagagamit ang mga uri ng pangungusap sa pagbabalita o pagbibigay ng impormasyon		Naisusulat nang kabit-kabit ang mga pangungusap na pautos o pakiusap	Nakapanonood ng aktuwal na pagsulat nang kabit-kabit ng mga pangungusap na pautos o pakiusap	Balita
37.		Nagagamit ang ibat ibang uri ng pangungusap sa ibat ibang sitwasyon at usapan		Nagagamit ang malaking titik at bantas na padamdam sa pagsulat ng mga pangungusap na padamdam	Nakapanonood ng larawan nang iba't ibang sitwasyon na makatutulong sa pagbuo nang iba't ibang uri ng pangungusap	Kuwento
38.		Naipapahayag nang malaya ang sariling damdamin gamit ang iba't ibang uri ng pangungusap		Naisusulat nang kabit-kabit ang mga pangungusap na pasalaysay	Nakapanonood ng aktuwal na pagsulat nang kabit-kabit ng mga pangungusap na pasalaysay	Kuwento
39.				Naisusulat nang maayos at kabit-kabit ang mga usapan	Nakapagmamasid ng aktuwal na pagsulat ng maayos at kabit-kabit sa mga usapan	Usapan
40.				Nagagamit ang malaking titik at wastong bantas sa pagsulat ng talata nang kabit-kabit	Nakapanonood ng aktuwal na pagsulat nang kabit-kabit ng Liham-pangkalakal na gumagamit ng malaking titik at wastong bantas sa bawat talata	Liham-pangkalakal

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Panonood	Uri ng Teksto
41.				Naisusulat nang maayos at kabit-kabit ang mga pangungusap na patanong	Nakapagmamasid ng aktuwal na pagsulat nang kabit-kabit sa mga pangungusap na patanong	usapan
42.				Naisusulat nang kabit-kabit ang mga impormasyong nasa mapa o grap	Nakapagmamasid ng mga mapa o grap	
43.				Naisusulat ang isang talata tungkol sa paksa	Nakapagmamasid ng aktuwal na pagsulat ng isang talata tungkol sa paksa	
44.				Nakasusulat ng isang payak na liham pang-kaibigan	Nakapagmamasid ng isang payak na liham pang-kaibigan	Liham-pangkaibigan

* Ang mga kasanayan ay maaring ulitin ayon sa tekstong gagamitin.

FILIPINO
Ikatlong Baitang

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
1.	Nauuri ang tunog ng mga hayop, bagay at sasakyan sa paligid	Nagagamit ang wastong paraan at angkop na pananalita sa pagtatanong/ pagbibigay ng direksyon	Naisasagawa ang wastong paraan ng pagbasang pabigkas/tahimik na angkop sa baitang gaya ng wastong hagod ng mata, katamtamang lakas ng boses, wastong paglilipon ng salita, atbp. Nakikilala at nababasa nang mabilis ang mga salitang iisa ang baybay ngunit magkaiba ang diin Nasasagot ang mga tanong na <u>sino</u>, <u>saan</u>, <u>alin</u>, <u>kailan</u>	Nagagamit ang malalaking titik sa simula ng magagalang na katawagan, pantanging ngalan ng tao, atbp.	Kuwento, usapan
2.	Nabibigkas nang wasto ang mga salitang diptonggo na napakinggan Nabibigkas nang wasto ang mga salitang may kambal katinig o klaster na napakinggan Nakasasagot sa mga tanong tungkol sa kuwento/tulang napakinggan	Nagagamit nang wasto sa pangungusap ang mga pangngalan	Nababasa nang mabilis ang mga salitang may diptonggo Natutukoy ang mahahalagang detalye sa kuwento.	Nagagamit ang malalaking titik sa ngalan ng araw, buwan, pagdiriwang, pangalan ng Maykapal, atbp.	Kuwento
3.	Natutukoy ang katangian ng tauhan sa napakinggang dayalogo/kuwento	Natutukoy at napag-uuri-uri ang mga pangngalan ayon sa kailanan, kasarian at katangian	Napagsusunud-sunod ang mga salita ayon sa bagong alpabeto hanggang sa unang dalawang titik	Nagagamit ang malaking titik sa pagsulat ng mga pangngalang pantangi, simula ng pangungusap, pamagat	Sanaysay, kuwento, alamat

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
			Natutukoy ang katangian ng tauhan batay sa kanilang salita at kilos		
4.	Nasasagutan ang mga tanong mula sa napakinggang teyp, pahayag, atbp.	Nagagamit nang wasto sa pangungusap ang mga salitang inihahalili sa pangalan ng tao	Natutukoy ang salitang ugat at mga panlaping bumubuo sa salita Nabibigyang paliwanag ang mga tanong na bakit at paano	Naisusulat ang idiniktang ngalan ng araw at buwan na nasa pangungusap	Kuwento
5.	Naibibigay ang paksa ng narinig na talata	Nagagamit sa pangungusap ang mga panghalip na isahan at pangmaramihan	Nakikilala ang mga salitang nakapaloob sa mahabang salita Natutukoy ang paksang pangungusap sa talata	Nagagamit ang kuwit, gitling sa pagsulat ng mga pangungusap	Kuwento
6.	Natutukoy ang paksang pangungusap ng narinig na talata	Nagagamit sa pangungusap ang mga salitang nagpapahayag ng pag-aari - akin/ko, iyo/mo, kanya/niya/kanila/nila	Nakabubuo ng salita sa tulong ng panlapi Natutukoy ang posisyon ng paksang pangungusap sa talata	Nakasusulat ng mga pangungusap na nakaugnay sa mga larawan o graphics	Ulat
7.	Natutukoy sa napakinggang teksto ang mga pahayag ng tauhan na nagsasaad ng iba't ibang damdamin - tuwa, lungkot, galit	Nagagamit ang wastong salita/pananda sa pagpapahayag ng pagmamay-ari - ni/niya, kay/kina, ng/ng mga	Natutukoy ang magkakatugmang salita sa tula Nabibigyang kahulugan ang mga pahayag ng tauhan sa kuwento	Nagagamit ang angkop na bantas sa mga pangungusap na nasa talata	Kuwento
8.	Naisasalaysay ang napakinggang kuwento ayon sa pagkakasunud-sunod ng mga pangyayari	Nagagamit sa pangungusap ang mga salitang nagtuturo ng lugar - ito, iyan, iyon, dito, diyan, doon	Nababasa nang mabilis ang mga salitang hiram o hinango sa ibang wika	Naisusulat ang idiniktang buod ng kuwento	Ulat, lathalain

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
			Napagsusunud-sunod ang mga pangyayari		
9.	Nabibigyan ng pamagat ang napakinggang maikling pangyayari	Nagagamit ang mga panghalip na pananong - ano/sino, saan/nasaan; ilan, kailan, alin	Nakikilala ang kasingkahulugan ng salita sa pamamagitan ng gamit sa pangungusap Naibibigay ang angkop na pamagat sa talata o kuwento	Nakapagtatala ng mga salitang magkasingkahulugan,	Balita
10.	Napapangkat ang mga salita o ideya na narinig	Nagagamit sa pangungusap ang mga pang-uring nagsasaad ng kulay, bilang, laki, hugis, dami, katangian ng hayop, tao, bagay	Nakapagbibigay halimbawa ng mga salitang magkasalungat Nabibigyang pamagat ang mga ideyang pinagpangkat-pangkat	Naisusulat ang buod ng binasang kuwento	Kuwento
11.	Naibibigay ang mga detalyeng narinig mula sa teksto	Nagagamit ang mga pang-uri sa pangungusap/talata na naglalarawan ng tao, hayop, bagay, pook	Natutukoy ang magkakaugnay na salita Napipili ang mga detalyeng sumusuporta sa pangunahing diwa	Nakasusulat ng patalastas/poster tungkol sa mga napapanahong isyu	Lathalain, kuwento
12.	Napagsusunod-sunod ang mga ideyang narinig	Nakapaghahambing ng katangian ng tao, bagay/pook na ginagamit ang pang-uri sa iba't ibang kaantasan	Natutukoy ang kahulugan ng matatalinghagang salita sa teksto Napagsusunud-sunod ang mga ideya sa seleksyon	Naisusulat ang mga datos sa pagpupuno ng ID, pormularyo, atbp.	Sanaysay, kuwento
13.	Naibibigay ang mga sanhi/bunga ng isang pangyayaring napakinggan	Nagagamit sa pangungusap ang mga pandiwang nagsasaad ng kilos na naganap, nagaganap at magaganap pa	Nakikilala ang mga salitang iisa ang baybay ngunit magkakaiba ng kahulugan Naibibigay ang sanhi at bunga	Nakasusulat ng talata na ginagamitan ng iba't ibang uri ng pangungusap at angkop na bantas sa katapusan nito	Kuwento

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
14.	Natutukoy ang opinyon o katotohanan sa narinig na pahayag	Nakapagsasalaysay ng nabasa/napakinggang kuwento na ginagamit ang iba't ibang aspekto	Nakikilala ang kahulugan o salita sa tulong ng katuturan Naibibigay ang kahulugan at pagkakaiba ng opinyon at katotohanan	Nakasusulat ng maikling talaarawan	Talaarawan
15.	Nasasabi ang mga pangyayaring narinig na totoo o di-totoo	Nagagamit nang wasto ang iba't ibang aspekto ng pandiwa sa pagsasalaysay ng sariling karanasan, talambuhay, atbp.	Nakabubuo ng palagay tungkol sa mga pangyayaring totoo/di kapani-paniwala	Nakasusulat ng liham pangkaibigan na naglalarawan ng tao, pook, na nakita	Liham pangkaibigan
16.	Nakapagbibigay ng hinuha sa mga pangyayari o sitwasyon na narinig	Nagagamit sa pangungusap ang mga salitang nagsasabi kung saan, kailan, nangyari ang kilos	Nahihinuha ang mga pangyayaring di-tuwirang nasasaad sa kuwento	Nakasusulat ng liham paanyaya o pagtanggap ng paanyaya	Kuwento
17.	Nakapagbibigay ng wakas sa narinig na komento o pangyayari	Nagagamit sa pagsasalaysay ang mga pariralang pang-abay	Nabibigyang wakas ang hindi tapos na pahayag/kuwento	Nakasusulat ng talatang naglalarawan sa 5 o higit pang pangungusap	Kuwento
18.	Nakapagbibigay ng sariling palagay sa narinig na teksto	Nagagamit ang mga pang-angkop na at, ay, na, ng at g sa pangungusap	Nakabubuo ng sariling palagay tungkol sa binasa	Nakasusulat ng mga salawikain	Kuwento
19.	Nakagagawa ng balangkas ng narinig na teksto	Nagagamit ang mga uri ng pangungusap ayon sa tungkulin pasalaysay, pautos, patanong, padamdam sa pagsasalaysay ng sariling karanasan	Nakabubuo ng balangkas	Nakasusulat ng balangkas	Kuwentong bayan
20.	Nakabubuo ng tanong tungkol sa napakinggang teksto	Nakagagawa ng usapan tungkol sa isang paksa na ginagamit ang iba't ibang uri ng pangungusap	Nasasagot ang mga tanong tungkol sa impormasyong nasa grap, tsart at mapa	Nakasusulat ng talatang nagsisimula sa paksang pangungusap	Tsart, grap

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
21.	Naitatala ang mga impormasyon mula sa napakinggang teksto	Nakabubuo ng mga patalastas, dayalogo o usapan na ginagamit ang mga uri ng pangungusap	Natutukoy ang mga bahagi ng aklat tulad ng talaan ng nilalaman, atbp.	Nakasusulat ng talatang naglalahad ng karanasan	Lathalain, tagubilin, babala
22.		Nagagamit ang angkop na pahayag sa iba't ibang sitwasyon	Nagagamit ang mga bahagi ng aklat ayon sa pangangailangan at nasasabi ang impormasyong nasa bahagi nito	Nakasusulat ng mga talatang nagsasalaysay ng pangyayari	
23.			Natutukoy ang uri ng sanggunian na mapagkukunan ng impormasyon	Naisusulat sa talata ang ipinahayag sa tsart / grap	
24.				Naisusulat ang narinig na patalastas, anunsyo	
25.				Nagagamit ang mga angkop na bantas, malaking titik sa pagsulat ng iba't ibang uri ng liham pangkaibigan	
26.				Nakasusulat ng liham na nagbabalita, humihingi ng paumanhin, atbp.	
27.				Nakasusulat ng usapan na ginagamit ang iba't ibang uri ng pangungusap	
28.				Nakasusulat ng buod ng binasang kuwento	
29.				Nakasusulat ng direksyon batay sa mapa	

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
30.				Nakasusulat ng talatang naglalahad ng sariling katwiran tungkol sa isang napapanahong isyu	

* Ang mga kasanayan ay maaring ulitin ayon sa tekstong gagamitin.

FILIPINO

Ikaapat na Baitang

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
1.	Naiuugnay sa sariling karanasan ang mga tunog na napakinggan tulad ng sirena na babala ng sunog, babala ng curfew, kampana ng simbahan at iba pa Natutukoy ang konteksto sa isang usapang napakinggan	Nagagamit nang wasto sa usapan at balita ang mga pangngalan	Nabibigyang-kahulugan ang salitang iisa ang baybay ngunit magkaiba ang diin: Hal. pito-pito, buhay-buhay, pala-pala, sala-sala Nakakasagot sa mga tanong na bakit, paano sa binasa	Nagagamit ang malalaking titik sa pantanging ngalan, magagalang na katawagan, pagdiriwang at simula ng pangungusap o pamagat	Usapan, kuwento
2.	Naitatala ang mahahalagang pangyayari mula sa napakinggang kuwento, balita	Nagagamit ang mga pangngalan Konkreto-tao, lapis, puno Di-konkreto- pag-ibig Kaligayahan,	Nabibigyang kahulugang literal ang mga tambalang salita: Hal. silid-aralan Naibibigay ang mahahalagang pangyayari o aksyon na bumubuo sa kuwento o balita	Nagagamit ang iba't ibang bantas sa pangungusap: tuldok, tandang pananong, tandang padamdam	Kuwento, lathalain
3.	Nailalarawan ang mga tauhan sa kuwentong napakinggan	Nagagamit ang pangngalan bilang paksa at/o panaguri ng pangungusap	Naibibigay ang kahulugan ng mga salitang kaugnay ng iba't ibang asignatura, Hal. karnibal Nailalarawan ang mga tauhan sa kuwento Nakikilala ang katangian ng mga tauhan	Nagagamit ang angkop na bantas sa pagsulat ng idiniktang talata	Ulat
4.	Naiaayos ang mga pangyayari	Nagagamit ang angkop na	Naibibigay ang kahulugan ng	Naisusulat ang mga	Balita, kuwento

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
	sa kuwentong napakinggan ayon sa wastong pagkakasunud-sunod	panghalip sa pangngalang hinahalinhan ang nanay – siya ng nanay – niya sa nanay – kanya ako – kami ikaw – kayo	matalinghagang salita: Hal. balatsibuyas, hampaslupa, hanapbuhay atbp. Naisasalaysay na muli ang kuwento ayon sa wastong pagkakasunud-sunod	pangyayari sa isang kuwento nang may maayos na pagkakasunud-sunod	
5.	Natutukoy ang mga pahayag na nagpapakilala ng tauhan, pangyayari at layon sa isang usapan at napakinggang kuwento	Nagagamit sa pangungusap ang panghalip na paari	Naibibigay ang kahulugan ng salita sa pamamagitan ng katuturan o depinisyon, gamit sa pangungusap Nakikilala ang katangian ng mga tauhan batay sa sinabi/ginawa	Nakasusulat ng maikling buod ng kuwentong nabasa	Kuwento, usapan
6.	Natutukoy ang paksa ng tula/awit na napakinggan	Nagagamit ang isahan, dalawahan at maramihang anyo ng panghalip na panao sa magkakaugnay na pangungusap	Naibibigay ang kahulugan ng salita sa pamamagitan ng kasingkahulugan, kasalungat Natutukoy ang paksa/kaisipan ng seleksyong binasa	Nakasusulat ng isang talatang naglalahad tungkol sa isang paksa	Tula, awit
7.	Natutukoy ang paksa at ideya sa balita o kuwentong napakinggan	Nagagamit sa pangungusap ang isahan at maramihang anyo ng panghalip na patanong sino - sinu-sino ano - anu-ano paano - paa-paano kailan - kai-kailan	Nagagamit ang dating kaalaman sa pagbibigay-kahulugan sa ibang salita at parirala Naibibigay ang lohikal na pagkakasunud-sunod ng mga ideya sa balita o seleksiyon	Nakasusulat ng talatang naglalahad ng sariling reaksyon sa binasang teksto	Kuwento
8.	Nakapagbibigay ng angkop na pamagat sa tekstong narinig	Nagagamit ang mga pang-uri sa paglalarawan ng tao, bagay, lugar at pangyayari	Natutukoy ang kahulugan ng salita ayon sa gamit sa pangungusap Naibibigay ang angkop na	Nakasusulat ng mga paglalarawan ng mga tauhang nabasa sa kuwento	Anekdota, karakter sketch

<table>
<tr><th></th><th>Pakikinig</th><th>Pagsasalita</th><th>Pagbasa</th><th>Pagsulat</th><th>Uri ng Teksto</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>pamagat ng binasang teksto</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>9.</td><td>Naibibigay ang mga detalye na sumusuporta sa pangunahing ideya na nasa tekstong napakinggan</td><td>Nakapaglalarawan ng iba't-ibang pandama, pantingin, panlasa, panghipo, pandinig, pang-amoy</td><td>Nakikilala ang mga matatalinghagang salita at idyoma

Napipili ang detalyeng sumusuporta sa pangunahing ideya</td><td>Nakasusulat ng tambalan at hugnayang pangungusap</td><td>Kuwento</td></tr>
<tr><td>10.</td><td>Naibibigay ang kahulugan ng mga pahayag ayon sa textong napakinggan</td><td>Nakapaghahambing ng tao, bagay, pook, pangyayari sa iba’t ibang antas</td><td>Natutukoy ang kahulugan ng matatalinghagang salita sa teksto

Naibibigay ang kahulugan ng mga pahayag ng tauhan</td><td>Naisusulat ang interpretasyon o impormasyong inilalahad sa dayagram</td><td>Ulat na may diagram</td></tr>
<tr><td>11.</td><td>Natutukoy ang damdaming namamayani sa usapang napakinggan</td><td>Nasusuri at nagagamit ang iba't ibang anyo ng pandiwa batay sa aspektong naganap na ang kilos – naglaba
ginaganap ang
kilos – naglalaba
gaganapin pa ang
kilos – maglalaba</td><td>Nahihinuha ang namamayaning damdamin sa kuwentong binasa</td><td>Nakasusulat ng liham pangkaibigan na nagbabalita</td><td>Dayalogo, editoryal</td></tr>
<tr><td>12.</td><td>Nakagagawa ng dayagram ng ugnayang sanhi at bungang nakalahad sa seleksyong napakinggan

Hal.
<table><tr><td>Sanhi</td><td>Bunga</td></tr><tr><td>Nag-aral ng mabuti</td><td>Tumaas ang marka</td></tr></table></td><td>Nagagamit ang angkop na panlapi sa pagbuo ng pandiwa</td><td>Natutukoy ang sanhi o bunga ng mga pangyayari sa seleksyong binasa</td><td>Nakasusulat ng liham na nagtatanong ng impormasyon</td><td>Balita, kuwento</td></tr>
</table>

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
13.	Natutukoy ang mga kaisipang napakinggan na walang kabuluhan o paningit lamang	Nakapagsasalaysay ng karanasan na ginagamit nang wasto ang mga pandiwa sa ibat ibang aspekto	Naibibigay ang angkop na bunga sa inilahad na sanhi	Nakasusulat ng talatang naglalahad ng pangyayaring may sanhi at bunga	Sanaysay
14.	Nakasasagot sa tanong na bakit tungkol sa tekstong napakinggan	Nagagamit ang mga pang-abay sa pangungusap	Nakabubuo ng mga angkop na tanong kaugnay ng dayagram	Nakasusulat ng liham ng pangungumusta at pagbati	Kuwento, lathalain
15.	Natutukoy ang opinyon o katotohanan sa narinig na teksto	Nagagamit ang mga pang-abay na pamanahon, panlunan, pamaraan sa pagpapahayag	Napipili ang opinyon, katotohanan sa seleksyong binasa	Nakasusulat ng sagot sa isang liham pangkaibigan	Ulat, liham
16.	Nakapagbibigay ng pagbabago sa pangwakas na bahagi ng kuwentong napakinggan	Nagagamit ang mga pariralang pang-abay	Nakapagbibigay ng angkop na wakas sa kuwento	Nakasusulat ng isang pagsasalaysay (narrative text) batay sa sariling karanasan	Kuwento, alamat, pabula
17.	Natutukoy ang mga bahagi ng tekstong napakinggan na nagsasaad ng katotohanan o pantasya	Nagagamit ang mga pang-angkop na na at ng	Natutukoy ang mga pangyayaring nagsasaad ng katotohanan o pantasya	Naisusulat ang mga impormasyong nakukuha sa binasa o narinig na ulat o balita	Kuwento ng kababalaghan
18.	Nakapagbibigay-hinuha sa kalalabasan ng mga pangyayari sa narinig na teksto	Nagagamit ang mga pangatnig sa pagpapahayag	Nakapagbibigay-hinuha tungkol sa maaaring kalabasan ng mga pangyayari sa binasa	Nakasusulat ng isang lagom sa impormasyong nakuha mula sa binasa	Kuwento
19.	Nauulit ang mga mahahalagang impormasyon mula sa balitang napakinggan	Nauuri ang mga pangungusap ayon sa gamit: pasalaysay, patanong, pautos, padamdam at ayon sa kayarian: payak, tambalan at hugnayan	Naitatala ang mga impormasyon sa binasang teksto	Nakasusulat ng talaarawan ng sariling karanasan	Balita
20.	Naibabahagi ang mga impormasyong napakinggan	Nakabubuo ng tambalang pangungusap mula sa dalawa	Nakapagbibigay ng buod o lagom	Nakasusulat ng buod o lagom ng binasa	Kuwento, alamat, pabula

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
		o mahigit pang payak na mga pangungusap			
21.	Nakabubuo ng balangkas batay sa napakinggang teksto	Nasusuri sa teksto ang tambalang pangungusap bilang mga pinagsamang mga sugnay na parehong makapag-iisa	Nakabubuo ng balangkas sa anyong papaksa o pangungusap (topical or sentence outline)	Nakasusulat ng talambuhay	Kuwento
22.	Nakapagbibigay ng iba't ibang reaksyon sa diskursong napakinggan tulad ng talumpati, pahayag	Natutukoy ang panaguri at simuno sa pangungusap	Nakapagbibigay ng paglalahat/reaksyon sa binasang teskto	Nakasusulat ng usapan/dayalog tungkol sa isang paksa	Talumpati
23.		Natutukoy ang simuno at ang tungkulin nito sa pangungusap	Nagagamit ang diskyunaryo sa paghahanap ng wastong bigkas, baybay at kahulugan ng salita	Nakasusulat ng reaksiyon sa kolum o pitak na binasa	Pitak, editoryal
24.		Natutukoy ang panaguri at ang tungkulin nito sa pangungusap	Nagagamit ang mga pamatnubay na salita ng diksyunaryo Nakasasagot ng mga tanong tungkol sa mga impormasyong nasa iba't ibang bahagi ng aklat		Lathalain
25.		Natutukoy ang kinalalagyan ng panaguri at simuno sa karaniwan at di-karaniwang ayos ng pangungusap	Nakikilala ang iba't ibang bahagi ng pahayagan: • pamukhang pahina • editoryal • anunsyo klasipikado • tanging lathalain		Lathalain
26.		Naisasalin ang karaniwang ayos ng pangungusap sa di karaniwang ayos nito at vice versa	Nakapagpapaikli ng balita, editoryal, kolumn na binasa		Balita, editoryal

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
27.		Nakapagpapahayag at nagagamit ang pangungusap na nasa karaniwan at di-karaniwang ayos			Sanaysay
28.		Napapalawak ang pangungusap sa pagbuo ng talata gamit ang pang-uri/pang-abay			Lathalain

* Ang mga kasanayan ay maaring ulitin ayon sa tekstong gagamitin.

FILIPINO

Ikalimang Baitang

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
1.	Nakukuha ang mahahalagang detalye ng tekstong napakinggan	Nagagamit ang pangngalan bilang iba't ibang bahagi sa pangungusap, sa mga balita, dayalog, anunsyo, talata, liham	Natutukoy ang salitang-ugat at panlaping gamit sa salita Naibibigay ang mahahalagang detalyeng mula sa kuwento/balitang binasa	Nagagamit nang wasto ang malaking titik sa - mahahalagang salita sa pamagat - mga katawagang nauukol sa Maykapal - simula ng taludtod ng tula - tiyak na pangalan ng tao	Kuwento, tula, talata
2.	Nakasasagot sa mga tanong tungkol sa detalye ng ulat/patalastas/ kuwentong napakinggan	Napag-uuri-uri ang pangngalan ayon sa tungkulin: pantangi, pambalana, lansakan	Natutukoy ang mga salitang hiram na ginamit sa teksto Natutukoy ang mga pangyayaring bumubuo sa kuwento	Naisusulat sa wastong baybay ang mga salitang hiram at nagagamit ang mga ito sa pagsulat ng talata	Sanaysay
3.	Naisasalaysay ang narinig na kuwento o pangyayari ayon sa wastong pagkakasunud-sunod	Napag-uuri-uri ang pangngalan ayon sa kayariang payak, maylapi, inuulit, tambalan	Natutukoy ang salitang-ugat at kahulugan ng tambalang salita Naisasalaysay ang kuwento ayon sa wastong pagkakasunud-sunod ng mga pangyayari	Nagagamit ang panipi at kuwit sa tuwirang sinabi ng tauhan	Kuwento
4.	Naibibigay sa sariling pangungusap ang paksa ng tula/kuwento/ impormasyong narinig	Nagagamit ang iba't ibang uri ng panghalip sa pagsasalaysay ng sariling karanasan – panao, pananong, pamatlig,panaklaw, patulad	Naibibigay ang kahulugan ng salita sa pamamagitan ng kasingkahulugan Naibibigay sa sariling pangungusap ang pangunahing diwa ng binasa	Nagagamit ang angkop na bantas para sa iba't ibang uri ng pangungusap	Talaarawan

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
5.	Naitatala ang mga paksang diwa na tuwirang inilalahad sa sariling talata	Nagagamit ang angkop na pang-uri sa paglalarawan ng tao, bagay, lugar, pangyayari	Naibibigay ang kahulugan ng salita sa pamamagitan ng kasalungat Natutukoy ang paksang pangungusap na isinasaad sa talata	Nagagamit nang wasto ang mga bantas; malaking titik; palugit, pasok sa pagsulat ng idiniktang talata, balita, liham	Liham, paglalarawan, anekdota
6.	Naibibigay ang paksang diin na di-tuwirang inilahad sa talatang narinig	Nagagamit ang iba't ibang antas ng pang-uri sa paghahambing ng katangian ng tao, bagay, pook at pangyayari	Naibibigay ang kahulugan ng salita sa pamamagitan ng katuturan Naibibigay ang paksa na di tuwirang isinasaad sa talata	Naisusulat nang maayos ang idiniktang talata	Lathalain
7.	Naibibigay ang angkop na pamagat sa talata o kuwentong narinig	Napapangkat/Nauuri ang mga pang-uri sa iba't ibang antas	Napagsusunud-sunod ang mga salita ayon sa antas o intensidad ng kahulugan Hal. ngiti-tawa-halakhak Nakapagbibigay nang angkop na pamagat sa talata	Naisusulat ang buod ng kuwento na gumagamit ng angkop na bantas para sa iba't ibang uri ng pangungusap sa talata	Kuwento
8.	Naibibgay ang mga detalye na sumusuporta sa pangunahing ideya sa narinig na ulat, balita	Natutukoy ang mga pandiwa sa balita, kuwentong nabasa	Natutukoy ang mga salitang magkatugma at nagagamit ang mga ito sa pagbuo ng sariling tugma. Napipili ang mga mahahalagang detalye na sumusuporta sa pangunahing ideya	Nagagamit ang gitling sa pagsulat ng iba't ibang uri ng pangngalan/salita	Balita
9.	Nabibigyang hinuha ang mga pangyayari sa kuwentong napakinggan	Nasusuri ang mga panlaping gamit sa pagbubuo ng pandiwa	Naibibigay ang kahulugan ng mga salita batay sa ginamit na panlapi Nahihinuha ang kalalabasan ng mga pangyayari	Nagagamit ang tuldok-kuwit sa paghihiwalay ng mga sugnay sa hugnayan at tambalang pangungusap Naisusulat ang iba't ibang uri ng pangungusap ayon sa	Balita, usapan

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
				kayarian na gumagamit ng angkop na bantas	
10.	Naibibigay ang mga bunga o sanhi ng mga pangyayaring narinig	Nasusuri ang mga pagbabago sa anyo ng pandiwa batay sa aspekto ng panlaping ginamit	Napagsusunud-sunod ang mga salita ayon sa alpabetong Filipino batay sa una hanggang ikatlong titik Nasasabi ang mga pangyayaring may ugnayang sanhi at bunga sa seleksyong binasa	Nakasusulat ng mga talatang nagsasalaysay	Sanaysay
11.	Napipili ang katotohanan at opinyon lamang sa pinakinggang seleksyon	Nagagamit ang mga pandiwa sa iba't ibang kaanyuan sa pagsasalaysay ng sariling karanasan, atbp	Natutukoy ang mga salitang hiram at nabibigyan ito ng katumbas sa mga wikang bernakular kung meron Nasasabi ang mga opinyon at katotohanan na binanggit sa kuwento/seleksyong binasa	Nakasusulat ng talatang nagpapaliwanag at may tamang pagkakasunud-sunod	Taalarawan
12.	Nakapagbibigay-reaksyon sa pananaw, tono, saloobin, at layon ng tekstong napakinggan	Nagagamit nang wasto ang mga uri ng pang-abay sa pagsasalaysay	Naipaliliwanag ang kahulugan ng mga salitang hiram sa bernakular/wikang banyaga Nakapagbibigay ng palagay at reaksyon sa tekstong napakinggan	Nakasusulat ng usapan at patalastas na gumagamit ng iba't ibang uri ng pangungusap	Kuwento
13.	Nabibigyan-reaksiyon ang napakinggang editoryal, artikulo, at iba pa	Naipakikita ang pagkakaiba ng gamit ng pang-uri at pang-abay sa pangungusap	Nakukuha ang kahulugan ng salita ayon sa pagkakagamit sa pangungusap Nabibigyan ng sariling palagay ang mga pangyayari ng lagom o buod ng binasang teksto	Nakasusulat ng usapan/dayalogo tungkol sa paksa	Usapan, dayalogo

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
14.	Nakapagbibigay-lagom o buod sa tekstong pinakinggan	Nakabubuo ng mga sugnay na pang-abay sa pangungusap	Naibibigay ang kahulugan ng mga salitang iisa ang baybay ngunit magkaiba ng kahulugan at bigkas Nakapagbibigay ng lagom o buod sa binasang teksto	Nakasusulat ng mga balita, anunsyo	Kuwento, usapan
15.	Naigagawa ng balangkas ang mga ideya sa napakinggang teksto	Natutukoy at nagagamit sa pangungusap ang mga pang-angkop	Natutukoy at nabibigyang kahulugan ang matalinghagang salita Naigagawa ng balangkas ang kuwento/seleksyong nabasa	Nakasusulat ng iba't ibang uri ng liham pangkaibigan	Liham pangkaibigan
16.	Nailalahad nang malinaw ang mga impormasyon mula sa ulat o balitang napakinggan	Nagagamit ang mga pang-ukol sa pangungusap/talata	Nabibigyang kahulugan ang mga salitang magkakaugnay Nakakukuha ng impormasyon sa tulong ng grap o tsart	Nakakasulat nang wasto ng liham pangangalakal	Liham pangangalakal
17.	Napagsusunud- sunod ang mga ideya sa ulat/balitang napakinggan	Nagagamit ang mga pangatnig sa tambalan pangungusap	Nabibigyang kahulugan ang mga salitang kaugnay ng iba't ibang asignatura Nagagamit nang wasto ang mga patnubay na salita sa diksyunaryo	Nakasusulat ng sariling opinyong narinig - katulad ng sa may-akda - kaiba sa may-akda	Editoryal
18.	Naisasalaysay sa sariling pangungusap ang buod ng kuwentong napakinggan	Nagagamit ang angkop na pangatnig sa pagbuo ng pangungusap na hugnayan	Nagagamit ang mga salita/pahayag na may higit sa isang kahulugan Nagagamit ang indeks at bibliograpi sa paghahanap ng impormasyon	Nakasusulat ng talatang naglalarawan ng isang karanasan/pangyayari	Talaarawan

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
19.	Napagsusunud-sunod ang mga ideya sa napakinggang teksto	Nakabubuo ng mga pangungusap ayon sa gamit	Nakasasagot sa mga tanong tungkol sa mga impormasyong nasa iba't ibang bahagi ng pahayagan	Nakasusulat ng talatang naglalahad ng saloobin/nadama sa napanood/nabasang isyung panlipunan	Lathalain
20.	Naitatala ang pagkakasunud-sunod ng mga pangyayari sa tekstong pinakinggan	Nakapagbibigay ng angkop na simuno o panaguri sa karaniwan at di-karaniwang ayos ng pangungusap	Nabibigyang kahulugan ang mga impormasyong nasa patalastas, poster, resibo, mga pormularyo (forms) atbp.	Nakasusulat ng mga biro, anekdota	Anekdota, comedy skit
21.	Naibibigay nang malinaw ang ulat sa balitang narinig	Nagagamit ang iba't ibang uri ng simuno at panaguri sa pangungusap at talata	Nabibigyang kahulugan ang impormasyong nasa iba't ibang grap, tsart, at mapa	Naisusulat ang reaksyon sa isang natatanging pangyayari sa binasa	Balita, lathalain
22.	Napagsusunud-sunod ang mga ideya ng nabasang editoryal, artikulo, atbp.	Nagagamit ang mga inklitik sa pagbibigay ng iba't ibang kahulugan sa pangungusap o palagay Hal. Aalis ka na? Aalis ka pala?	Nakabubuo ng mga tanong tungkol sa impormasyong nasa mapa, atlas, tsart	Nakapagbubuod ng isang kuwento/sanaysay	Kuwento, sanaysay
23.		Nakabubuo ng mga pangungusap na walang paksa		Nakabubuo ng wastong pormat at kaayusan ng talasanggunian	Ulat
24.		Nakapagpapalawak ng pangungusap sa pamamagitan ng mga inklitik, pang-uri at pang-abay		Nakasusulat ng talata sa ibang paraan ngunit kahalintulad ang ibig sabihin (paraphrasing/naiibang istilo)	Lathalain
25.		Nakabubuo ng mga pahayag na naglalahad ng • sariling katuwiran		Natutukoy ang mga patern ng pagbuo ng talata at nagagamit ito sa pagsulat	Mga talata, mga tagubilin, mga babala

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
		• sariling pagpapasya • sariling paniniwala			
26.		Nakabubuo ng mga pangungusap na may iba't ibang uri sa pagpapahayag ng sarili		Nakasusulat ng isang talatang naglalahad ng sariling pananaw sa isyu o paksa	Lathalain
27.				Nakasusulat ng isang kathambuhay at talambuhay	Talambuhay
28.				Nakasusulat ng tugma o tula	Tula
29.				Nakasusulat ng maikling balita tungkol sa pangyayaring nagaganap sa paligid	Balita

* Ang mga kasanayan ay maaring ulitin ayon sa tekstong gagamitin.

FILIPINO

Ikaanim na Baitang

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
1.	Naitatala ang mga panuto o direksyong napakinggan	Nagagamit nang wasto sa pakikipagtalastasan ang mga pangngalan	Nakakasunod nang wasto sa panuto/direksyon Nabibigyang kahulugan ang mga salitang kaugnay ng iba't ibang asignatura	Nakasusulat ng mga palatastas o babala nang malinaw	Menu
2.	Natutukoy ang mga saloobin at damdamin ng tagapagsalita na inihuhudyat ng - tono - bilis - diin - intonasyon	Natutukoy ang gamit ng pangngalan sa mga diskurso	Nailalarawan ang katangian ng tauhan batay sa pananalita/pagkilos na isinasaad sa kuwento Nabibigyang-kahulugan ang kilos, gawi, pananalita ng mga tauhan Natutukoy ang salitang-ugat at panlaping gamit sa salita	Nakasusulat ng sariling impresyon hinggil sa mga ikinikilos ng mga tauhan sa akdang nabasa	Talumpati, kuwento
3.	Naisasalaysay ayon sa wastong pagkakasunud-sunod ang mahahalagang pangyayari ng kuwentong napakinggan	Nauuri ang pangngalan bilang - pantangi - pambalana - kongkreto - di-kongkreto - lansakan	Naiuugnay ang sariling karanasan sa mga pangyayari sa kuwento Naibibigay ang kahulugan ng salita sa pamamagitan ng gamit nito sa pangungusap	Nakasusulat ng slogan sa pormang poster kaugnay ng napapanahong isyu	Alamat, pabula
4.	Natutukoy ang pangunahing ideya na nasa balita/ulat/ panayam/isyung narinig	Nagagamit ang mga panghalip na panao sa kaukulang palagyo, palayon at paari	Napagsusunud-sunod ang mga pangunahing diwa na bumubuo ng kuwento/seleksyon	Nakasusulat ng maikling buod ng balitang narinig sa radyo	Balita

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
			Naibibigay ang kahulugan ng salita sa pamamagitan ng gamit nito sa pangungusap		
5.	Naibibigay ang paksa at pangunahing kaisipan ng tula/kuwento/ impormasyong narinig	Nagagamit ang mga panghalip na panaklaw at patulad	Natutukoy ang paksa/ideya sa tulong ng pamagat Naibibigay ang kahulugan ng salita sa pamamagitan ng katuturan	Nakasusulat ng tula o awit	
6.	Nahuhulaan kung ano ang susunod na pangyayari mula sa tekstong narinig	Nagagamit ang panghalip bilang paksang pangungusap at pinaglalaanan sa mga pangungusap	Nakapagbibigay ng palagay tungkol sa maaaring kalabasan ng mga pangyayari sa kuwento batay sa mga ikinikilos ng mga tauhan Naibibigay ang kahulugan ng salita sa pamamagitan ng katuturan	Nakasusulat nang maayos na talata sa tulong ng isang balangkas	Tula, parabola
7.	Nabibigyang-puna ang mga nagsasalungatang impormasyon tungkol sa mga isyung napakinggan	Nagagamit sa pagsasalayasay ang mga pandiwa na nasa iba't ibang aspekto	Nakapagbibigay reaksyon sa pangyayari, tauhan, istilo ng awtor na ginamit sa akda Naibibigay ang literal na kahulugan ng tambalang salita	Naisusulat nang maayos ang idiniktang teksto	Kuwentong bayan, kuwento
8.	Naibibigay ang mensahe ng narinig	Nagagamit ang magkasingkahulugan o magkasalungat na pang-uri sa pagsasalaysay	Natutukoy ang layunin ng pahayag ng tauhan - paraan ng paglalahad - pagtukoy sa paksang pangungusap pagbibigay-diin sa wakas Naibibigay ang literal na	Nakabubuo ng isang sulatin tungkol sa isang reaksyon sa binasa	Ulat, sanaysay

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
			kahulugan ng tamabalang salita		
9.	Natutukoy ang ugnayang sanhi o bunga na tuwirang inilahad sa tekstong narinig	Nagagamit ang mga pang-uri sa iba't ibang antas sa pagsasalaysay	Naibibigay ang sanhi at bunga ng mga pangyayari o nagaganap sa akdang binasa	Nakasusulat ng talatang kaugnay ng mga pagbabagong nagaganap sa daigdig	Talumpati, dayalog
10.	Nasasabi ang layunin ng nagsasalita ayon sa diskurso o pahayag na napakinggan Nasasabi ang mahahalagang punto sa usapang narinig	Nagagamit ang mga pang-uring may iba't ibang kayarian sa paglalarawan ng maaliwalas at magandang kapaligiran	Naibibigay ang wastong paghihinuha sa - pangyayari - saloobin/ pandamdamin Nabibigyang-kahulugan ang salita sa pamamagitan ng kasingkahulugan nito	Nakasusulat ng isang salaysay na nagpapakita ng ugnayang sanhi at bunga Nakasusulat ng mga panuto	Kuwento
11.	Nasasagot ang mga tanong tungkol sa mga detalye ng seleksyon/impormasyong napakinggan	Nasusuri ang kayarian ng pang-uri • payak • maylapi • inuulit • tambalan	Naibibigay ang mahahalagang impormasyong tuwiran at di-tuwirang binanggit sa teksto Nabibigyang-kahulugan ang salita sa pamamagitan ng kasalungat nito	Nakasusulat ng katitikan ng isang kapulungang pangklase	Usapan, dayalogo
12.	Naibibigay sa sariling pangungusap ang ideya o paksa ng napakinggang teksto	Nagagamit sa pagsasalaysay ang mga pandiwa na nasa iba't ibang aspekto	Nasasagot ang mga tanong batay sa sariling karanasan	Nakasusulat ng liham sa patnugot/liham na nagrereklamo at iba pa	Balita, ulat
13.	Nakagagawa ng isang mabisang paglalagom sa paksang napakinggan	Nagagamit ang iba't ibang uri ng panlapi sa pagbubuo ng mga pandiwa sa iba't ibang pokus	Nakapagbibigay ng paglalahat sa magkakaugnay na pangyayari na binabanggit sa kuwento Nakikilala ang mga salitang magkasingtunog ngunit	Nakasusulat ng isang salaysay sa tulong ng isang balangkas	Kuwento

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
			magkaiba ang kahulugan		
14.	Natutukoy ang mga tiyak na detalye o impormasyon mula sa balitang narinig	Nagagamit ang iba't ibang sugnay na pang-abay sa iba't ibang gawain sa pakikipagtalastasan	Naibibigay ang mahahalagang detalyeng ipinahihiwatig ng akdang binasa	Nakasusulat ng isang lagom tungkol sa binasang teksto	Talata, kuwento
15.	Naibibigay ang mahahalagang detalye na sumusuporta sa mga pangunahing diwa sa balita/ulat na napakinggan	Nagagamit ang mga pang-abay na ingklitik gaya ng pa, raw/daw, yata, nga, din, rin, muna	Napipili ang mga detalye na nagpapaliwanag o lumilinang sa mga pangunahing diwa	Naisasalin (transcode) nang pasulat ang mga impormasyong ipinahihiwatig ng mga grapikong pantulong sa teksto	Balita
16.	Napipili ang katotohanan at opinyon sa pinakinggang seleksiyon	Nagagamit nang wasto ang mga pang-angkop at pangatnig sa tambalan at hugnayang pangungusap	Napipili ang opinyon at katotohanang mga pahayag sa akdang binasa Natutukoy ang mga salita na nagbibigay pahiwatig sa kahulugan ng ibang salita sa pangungusap	Nakabubuo ng isang talatanungan para sa isang panayam	Ulat, talata
17.	Naibibigay ang opinyon at katotohanan sa narinig na teksto	Nagagamit sa makabuluhang pakikipagtalastasan ang mga pangungusap sa karaniwan at di karaniwang ayos	Nabibigyang kahulugan ang mga opinyon at ang mga pahayag na makatotohanan Natutukoy ang mga salita na nagbibigay pahiwatig sa kahulugan ng ibang salita sa pangungusap	Nakasusulat ng sariling opinyon na maaaring - katulad ng sa may-akda - kaiba sa may-akda	Kuwento

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
18.	Natutukoy ang layunin sa mga pahayag na napakinggan ang nagpapayo, nagbababala, nanghihikayat, nagbibigay ng magandang intensyon, atbp.	Nagagamit ang mga pangungusap na may iba't ibang bahagi sa pagbibigay ng paliwanag	Natutukoy ang paksang diwa, aral at mga pagpapahalagang taglay ng akda Naibibigay ang kahulugang denotasyon at konotasyon ng salita	Nakasusulat ng talatang naglalahad ng kahulugan (definition) tungkol sa isang ideya o konsepto Hal. pag-ibig	Editoryal
19.	Nagagamit ang mga impormasyong narinig sa isang paglalahad o ulat	Nagagamit sa pagpapahayag ng kaisipan at damdamin ang iba't-ibang uri ng pangungusap ayon sa gamit	Nagagamit ang dating kaalaman sa pagbibigay solusyon sa mga suliranin batay sa iniharap na sitwasyon	Nakasusulat ng isang maikling reaksyon tungkol sa napapanahong paksa	Kuwento, tagubilin/paalala
20.	Naibibigay ang layunin o intensyong ipinahahatid ng nagsasalita	Nakikilala ang mga sugnay na bumubuo sa tambalan at hugnayang pangungusap	Nabibigyang-katuwiran ang mga ginawa ng tauhan	Nakabubuo ng isang sanaysay na naglalarawan (pictorial essay) tungkol sa isang paksa o isyu.	Ulat, sanaysay
21.	Naibibigay at naihahambing ang saloobin ng nagsasalita tungkol sa paksa	Nakabubuo ng pangungusap gamit ang mga sugnay na nakapag-iisa at di nakapag-iisa	Nailalapat ang kahalagahan ng binasa sa sariling karanasan Napag-uuri-uri ang mga salita ayon sa pandama	Nakasusulat ng isang malinis na biro, bugtong o palaisipan	Kuwento, biro, talumpati
22.	Naibibigay ang layunin ng diskursong napakinggan	Nagagamit ang mga salitang pang-ugnay sa tambalan at hugnayang pangungusap	Nabibigyang-reaksyon ang pananaw, tono, layunin at saloobin ng may akda	Nakasusulat ng talatang naglalarawan ng saloobin damdamin kaugnay ng kuwentong binasa	Sanaysay, ulat, kuwento
23.	Naisasagawa ang mga hakbang na narinig sa pagsasagawa ng isang gawain Nakagagawa ng pagtatala ng	Nasusuri ang mga pangungusap ayon sa mga bahaging bumubuo rito	Napagsusunud-sunod ang mga hakbang sa isang gawain Napag-uuri-uri ang mga salita	Nakasusulat ng isang plano ng proyekto	Talumpati, usapan

	Pakikinig	Pagsasalita	Pagbasa	Pagsulat	Uri ng Teksto
	mahahalagang impormasyon sa ulat/mensaheng narinig		ayon sa damdamin		
24.	Nakapagbibigay ng tamang reaksyon sa mga balita/impormasyong napakinggan	Napapalawak ang pangungusap gamit ang pang-abay na inklitik	Nakasusulat ng isang reaksyon tungkol sa napapanahong isyu	Nakasusulat ng isang iskrip, na pandulaan batay sa isang paksa o akdang natatalakay sa klase	Resipe, hakbang sa laro, tips sa pagtitipid ng kuryente, atbp.
25.	Nakabubuo ng balangkas ayon sa narinig na teksto	Nakapagpapalawak ng mga pangungusap gamit ang pang-uri/pang-abay	Natutukoy ang mahahalagang impormasyon sa ulat o mensaheng nabasa Naigagawa ng balangkas ang akdang binasa sa anyong papaksa o pangungusap	Nakasusulat ng isang sanaysay	Balita, ulat
26.		Nagagamit ang pinakaangkop na ekspresyon/pananalita sa pagpapahayag ng pansariling puna o saloobin	Napagsunud-sunod ang mga salita ayon sa alpabeto hanggang sa unang tatlong titik	Napupunan nang wasto ang mga pormularyong pampaaralan na may-wastong baybay - ID, atbp. - kard na pang-aklatan - impormasyong personal	Sanaysay kuwento

* Ang mga kasanayan ay maaring ulitin ayon sa tekstong gagamitin.